บทที่ 6 การทำงานของระบบเศรษฐกิจแบบปิด และมีรัฐบาล

(ECN60-100 & ECN62-100)

หัวข้อ

- 1. ทำไมต้องมีรัฐบาล
- 2. ความล้มเหลวของตลาด
- 3. รัฐบาลกับการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
- 4. การแทรกแซงของรัฐบาล
- 5. การใช้จ่ายของรัฐบาล
- 6. รายได้ของรัฐบาล
- 7. หนี้สาธารณะ

1. ทำไมต้องมีรัฐบาล

5111 50

คุณจะมีทางแก้อย่างไรกับปัญหาเหล่านี้?

- ่ มีสินค้าที่จำเป็นต่อการบริโภคแต่ผู้ผลิตไม่อยากผลิตเพราะผลิตแล้วจะไม่สามารถเก็บเงินจากผู้บริโภคได้ เช่น การป้องกันประเทศ
- ่ มีสินค้าที่ผลิตแล้วสร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น เช่น การปล่อยน้ำเสียจากโรงงาน การปล่อยฝุ่น ละอองจากโรงงานถ่านหิน การใช้ยาฆ่าแมลงในสวนผลไม้ เป็นต้น
- ✓ ธุรกิจที่ต้องใช้เงินลงทุนมาก เทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้ผู้ผลิตรายอื่นไม่สามารถเข้ามาแข่งขันได้
 จนสามารถตั้งราคาสินค้าขายได้แพง ๆ ทำให้คนจำนวนมากหมดโอกาสในบริโภคของเหล่านั้น
- 🗹 มีสินค้าที่โฆษณาเกินจริง ทำให้ผู้บริโภคหลงเชื่อ เช่น ยาลดความอ้วน

2. ความล้มเหลวของตลาด (Market Failures)

แบ่งออกเป็น 4 ประเภท

1. สินค้าสาธารณะ (Public Goods)

การป้องกันประเทศ การดูแลความสงบ เรียบร้อย

2. สินค้าที่มีผลกระทบภายนอก (Externalities) (ทาง -) ภาษีสิ่งแวดล้อม

(ทาง +) การฉีดวัคซีน อุดหนุนการศึกษา

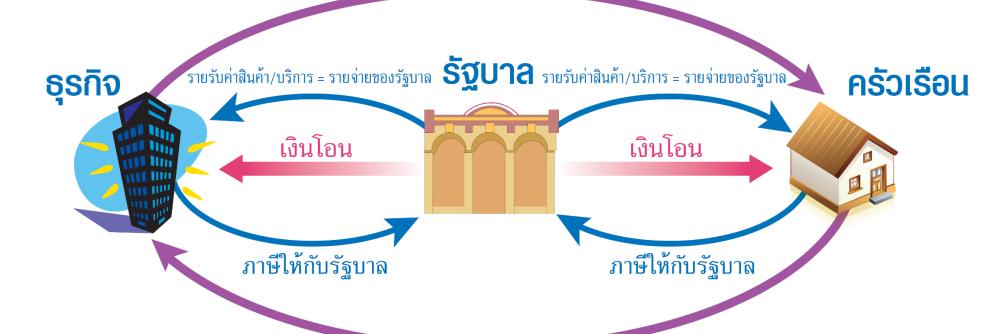
- 3. สินค้าที่มีลักษณะผูกขาดโดยธรรมชาติ (Natural Monopoly) ไฟฟ้า ประปา
- 4. สินค้าที่ผู้ผลิตและผู้บริโภคมีข้อมูลไม่เท่ากัน (Asymmetric Information) การโฆษณา

เกินจริงของยาและอาหารเสริม

3. รัฐบาลกับการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

ระบบเศรษฐกิจแบบปิด กรณีมีรัฐบาล

รายจ่ายของธุรกิจ = รายรับของครัวเรือน (ค่าเช่า ค่าจ้าง ดอกเบี้ย กำไร)

4. การแทรกแซงของรัฐ**ปาล**

Positive

การแทรกแซงของรัฐปาล

ความล้มเหลวของตลาด

- การผลิตและการบริโภคสินค้าเกินความเหมาะสม
- การผลิตและการบริโภคสินค้าน้อยกว่าระดับที่เหมาะสมจากปัญหา การผูกขาดตลาด
- ตลาดละเลยการผลิตและการบริโภคสินค้าที่เป็นโทษ เช่น เหล้า บุหรื่

Negative → การบิดเบือนตลาด

5. การใช้จ่ายของรัฐบาล

- 1. รายจ่ายเพื่อการ**บริโภค** หรือ**งบประจ**ำ เช่น เงินเดือนและค่าจ้าง ค่าซื้อสินค้าและบริการ (ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ค่าใช่สอย และค่า สาธารณูปโภค
- 2. รายจ่ายเพื่อการลงทุน หรืองบลงทุน เช่น การก่อสร้างถนน เขื่อนชลประทาน รถไฟ รถไฟฟ้า

ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการใช้จ่ายของรัฐบาล

- 1. รายได้ของรัฐบาล ได้แก่ ภาษี รายได้นำส่งจากรัฐวิสาหกิจ อื่นๆ
- 2. นโยบายการคลังแบบชมดุล และนโยบายการคลังแบบชยายตัว นโยบายการคลังแบบสมดุล และนโยบายการคลังแบบหดตัว

6. รายได้ของรัฐบาล

ภาษี (Tax)

- 1. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นแบบขั้นบันไดในอัตราก้าวหน้า
- 2. ภาษีเงินได้นิติบุคคล เก็บจากรายได้ของบริษัท
- 3. ภาษ<mark>ีมูลค่าเพิ่ม</mark> ภาษีที่ผลักภาระได้
- 4. ภาษีสรรพสามิต "ภาษีบาป" สุรา เบียร์ ยาสูบ และสินค้าฟุ่มเฟื่อย

7. รัฐบาลกับการก่อหนี้ของประเทศ

หนี้สาธารณะ หมายถึง การกู้ยืมของรัฐบาลเมื่อรัฐบาลมีรายได้ไม่ เพียงพอกับรายจ่ายจึงจำเป็นต้องกู้เงินมาใช้จ่าย เมื่อรัฐบาลยืมเงินเข้ามาก็ จัดเป็นรายรับของรัฐบาลและเมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระรัฐบาลก็ต้องตั้งเป็น งบประมาณรายจ่ายเพื่อชำระหนี้

กิจกรรมทดสอบความเข้าใจ

- •จงทำ Mind Map สรุปความรู้ประจำบท
- •จงตอบคำถามตามกรณีศึกษาที่ได้รับมอบหมายใน e-learning